

BEKÜLDŐ
grafodil

ON
2013.06.12

★ ★ ★ ★ ★
Keine Stimmen

Isten a sorok között cselekszik – Gondolatok az Ester-könyvről

Ez az áhítat zárta az Ester témájú pünkösdi tábor sorozatát. Az egész témát abból a szempontból vizsgálták, hogy Isten hogyan munkálkodik ebben a könyvben a sorok között.

Bevezetés

Az egész hétvégét Ester történetének tanulmányozásával töltöttük. Ez az egyetlen könyv, amelyben Isten יהוה (ezt a nevet kinyomtattátok a füzetetekbe) sehol sem szerepel név szerint. Ezért a könyv hosszú ideig vitatott volt a zsidók körében.

Most nézzünk át együtt még egyszer néhány dolgot ezzel kapcsolatban. Ha megnézzük a könyv tartalmát, akkor néhány szempont különösen szembetűnik:

A könyv egy ünneppel kezdődik. A király nagy ünnepségre hívja meg minden miniszterét. És a történet is egy ünneppel zárul. A zsidók a Purim-ünnepet ünneplik, mert megmenekültek a rájuk leselkedő nagy csapástól. És ezt az ünnepet ma is megünneplik. Közben azonban sok minden történik, és ha ezeket megvizsgáljuk, akkor Isten is megjelenik számunkra ebben a történetben.

Isten cselekedetei I.: Ester királyné lesz, és ki kell állnia a zsidók mellett

Vashti királynőt ugyanis a király elmozdította trónjáról, mert nem akart részt venni az ünnepségen, és a király végül tanácsadóinak javaslatát követte. Így történt, hogy a király új királynőt keresett magának. Ester is ott volt a jelöltek között. Mordechai szándékosan akarta, hogy Ester ne áruljon el semmit származásáról. Sok nő közül őt választották királynővé. De vajon valóban csak a szépsége volt az, ami végül királynővé tette? Mordechai ennek az egésznek egy egészen más okát látja. A zsidók egyre nagyobb nyomorúságba kerültek. Hámán mindannyiukat meg akarta öletni, ezért Mordechai üzenetet küldött Esternek:

„Ne hidd, hogy a királyi palotában megmentheted az életedet, ha az összes többi zsidót megölik! Ha ebben az órában hallgatsz, a zsidóknak máshonnan fog segítség és megmenekülés érkezni. De te és a családod, ti elveszítitek az életeteket, és elpusztultok. Ki tudja, talán éppen ezért emeltek téged királynővé?” (Ester 4,12–14)

Mordechai ugyan nem ad választ, de úgy gondolom, hogy visszatekintve elmondhatjuk, hogy igaza volt. Ő éppen erre az alkalomra lett királyné, és én szilárdan hiszem, hogy királynővé választása mögött a királyok királya áll. Az, aki megteremtette az eget, a csillagokat és a bolygókat, a Földet és

mindazt, ami rajta van.

Isten cselekedetei II: Haman ki akarja irtani a zsidókat, és meghirdeti a pur

Mordechai felbosszantotta Hamánt. Nem akart meghajolni előtte, mert zsidó. Természetesen Hámánnak nem volt elég, ha csak őt büntette meg ezzel. Az egész izraeli népet ki akarta irtani. És itt valami különösen szembetűnik. Hámán mélyen babonás. Nem tudja saját maga meghatározni ennek a vállalkozásnak az időpontját. A sorsot (pur) dönti el. A Bibliában az áll, hogy ezt a sorsot a zsidó niszán hónapban dobta meg. Ez a zsidók naptárában az év első hónapja. És a sors az adár 13-ára esett – a zsidó naptár 12. hónapjára.

A jobb érthetőség kedvéért íme a 12 zsidó hónap:

- Nisan
- Ijjar
- Sivan
- Tammuz
- Av
- Elul
- Tziri
- Heshvan
- Kislev
- Tevet
- Sjevat (vagy Svat)
- Adár

Észreveszed, mi történik itt? A sorshúzás és a tényleges időpont között szinte egy egész év telik el. Hámán pedig bízik ebben a rendszerben. Hiszen egyszerűen odamehetett volna a királyhoz, és így kérhette volna tőle – de ő éppen a csillagai elvében bízik.

De ebből még valami más is kiderül. Tényleg a csillagok voltak azok, amelyek miatt így estek a kockák? Albert Einstein egyszer azt mondta: „Isten nem kockázik.” Ezzel arra utalt, hogy Isten semmit sem hagyna a véletlenre. Lehet, hogy végül is ő áll a dolog mögött? Ő gondoskodott arról, hogy Izráel népének még majdnem egy éve maradjon, hogy reagálhasson erre a döntésre? Én személy szerint ezt hiszem.

Isten cselekedetei III: Mordechai megmenti a király életét, és Hámánnak a legnagyobb tiszteletet kell tanúsítania iránta

Valószínűleg már eltelt egy kis idő azóta, hogy Ester királyné lett, amikor Mordechai tudomást szerzett egy gyilkossági összeesküvésről. Két eunuch (Bigtam és Teresch) akarta kioltani a király életét. Mordechai azonnal Esterhez fordult, és beszámolt neki erről, aki azonnal jelentette az ügyet a királynak. Az ügyet kivizsgálták, a összeesküvést leleplezték, és a bűnösöket akasztófára vetették. Ezt követően a király elrendelte, hogy ezt az eseményt jegyezzék be a királyi krónikába.

Ismét eltelt egy kis idő. Mordechai tettei feledésbe merültek, és a krónika ismét a fiókba került. Haman időközben már elintézte, hogy a zsidókat egy meghatározott napon megöljék, ezt már a király elé terjesztette, és sikerrel járt. De amikor Mordechai ismét nem hajolt meg előtte, elfogyott a türelme, és felállíttatott egy akasztófát, amelyen fel akarta akasztani Mordechait. Ezzel a kéréssel

azonnal a királyhoz akart fordulni. A király azonban az említett éjszakán rosszul aludt, vagy rossz álmot látott. A király szinte úgy kért, hogy olvassanak fel neki valamit esti meseként. A krónikák ugyanis különösen alkalmasak az elalvásra, így abból olvastak fel neki. De éppen az a rész került sorra, amely Mordechájról szólt. A király hirtelen eszébe jutott ez az esemény, és megkérdezte: „Milyen jutalmat, milyen kitüntetést kapott Mordechai ezért?" A válasz azonban az volt: „Semmit." A király tovább kérdezett: „Ki van ott kint az udvaron?" Hámán volt az, aki Mordecháj ügyében akart hozzá menni, hogy jóváhagyást kapjon a kivégzésére. A király azonban, mielőtt bármit is mondhatott volna, megkérdezte tőle:

„Mit tehet egy király annak érdekében, akinek különleges tiszteletet kíván tanúsítani?"

Hámán azt hitte, a király róla beszél, és kissé öntelten így szólt: „Az embernek, akit a király különleges megtiszteltetésben kíván részesíteni, hozzanak egy drága ruhát, amelyet egyébként maga a király visel, és egy lovat, amelynek kantárján a királyi díszek vannak, és amelyet egyébként maga a király lovagol. A lovat és a ruhát át kell adni a király egyik legmagasabb rangú méltóságának, hogy az királyi módon öltöztesse fel azt az embert, akit a király meg akar tisztelni, és a király lován vezesse át a város nagy terén. Eközben a tiszteletbeli előtt kell haladnia, és kiáltania: „Így cselekszik a király azzal a férfival, akinek különleges tiszteletet kíván tanúsítani!"

De a király nem rá gondolt ezzel. Természetesen Mordechájra gondolt, és Hámánnak parancsolta, hogy pontosan így járjon el vele. Hámán meg akarta ölni Mordechájat, de ehelyett a legnagyobb tiszteletet kellett tanúsítania iránta.

De mi is volt valójában az, ami miatt a király azon az éjszakán nem tudott aludni? A Biblia nem említi az okát. De szerintem a kérdést másképp kellene feltenni. „Ki" volt az, aki miatt a király azon az éjszakán nem tudott aludni? Erre a kérdésre sem kapunk azonnal választ. Úgy gondolom azonban, hogy itt is felismerhetjük Isten működését. Abban a döntő éjszakában, amikor Hámán mindent előkészített a kivégzésre, a király nem talált álmot. Ráadásul még ezt a részt is felolvasták neki Mordechájról. Lehet mindez véletlen? Nem hiszem. Van valaki, aki nemcsak akkor aktív, amikor ébren vagyunk, hanem az álmainkat is irányítja: Isten.

Isten cselekedetei IV: Most már minden egymás után történik

Miután Hámánnak a legnagyobb tiszteletet kellett tanúsítania Mordechai felé, teljesen zaklatottan, eltakart arccal sietett haza. Ott elmesélte feleségének és minden barátjának, mi történt. Okos tanácsadói így szóltak hozzá: „Ha Mordechai, akivel ez történt veled, a zsidó néphez tartozik, akkor feladhatod. A véged megpecsételődött." És hirtelen minden egymás után történik. Még miközben ezt mondták, megérkeztek a király szolgái, hogy elvigyék Hamánt a királynéhoz vacsorázni.

Ahasvérus király ismét megígéri Esternek, hogy mindent megad neki, akár a birodalmának felét is. De ezúttal Ester elmondja, mi nyomja annyira a szívét:

»Ha kegyelmedet elnyertem, királyom, és megengeded, hogy egy kéréssel forduljak hozzád, akkor az életemért és népem életéért könyörgök. Eladtak minket, engem és a népemet; meg akarnak ölni, lemészárolni, kiirtani! Ha csupán szabadságunktól fosztottak volna meg, és rabszolgaként adtak volna el minket, akkor hallgattam volna, és nem zavartam volna ezzel a királyt."

A király megdöbben: „Ki mer ilyet tenni? Hol van az a férfi, aki ilyen gyalázatos terveket sző?" És Ester elmondja neki: „Halálos ellenségünk ez a gonosz Hámán itt!" A király dühösen távozik a teremből. Hámán Esterhez könyörög az életéért. A király visszatér, és úgy véli, Hámán most Esterre is rátámadna. A király szolgái azonnal letartóztatják, és az egyik királyi eunuch megjegyzi, hogy ott van még az a akasztófák, amelyet Hámán Mordecháj számára állított fel. Ezen akasztották fel most őt magát. A király rendeletét a zsidók megöléséről ugyan nem lehetett visszavonni, de a zsidók hivatalosan is védekezhettek. Sokan az izraeliták oldalára álltak, és így nagy győzelmet arattak. Egy nap azonban nem volt elég ehhez, így a következő napon is megsemmisíthették ellenségeiket. Az

Adar hónap 13. és 14. napját ünnepnapnak nyilvánították, és bevezették a Purim-ünnepet, hogy megemlékezzenek a nép által megtapasztalt megmenekülésről.

Záró gondolatok

Láttuk, hogy Istenről a könyv egyetlen helyén sem esik szó. Most felmerül a kérdés: miért van ez így? Úgy gondolom, ennek a következő oka van. Az izraeli nép asszír uralom alatt Isten annyira távoli volt, hogy a szerző szándékosan kihagyta Isten nevét. A zsidók olyan gyűlölettel szembesültek – nemcsak Hámán részéről, hanem a lakosság más tagjai részéről is –, hogy sokan valószínűleg azt kérdezték maguktól abban az időben: „Hol van tulajdonképpen Isten?” Még egy apró megjegyzés. Nemcsak Isten nevét hagyták ki. Az imádság is teljesen hiányzik. Ester böjtöt hirdetett. A böjt azonban a Bibliában gyakran együtt jár az imádsággal. De szerintem az izraeliták is imádkoztak. Ezt a részletet is valószínűleg szándékosan hagyták ki, hogy megmutassák: Isten irányítja a történelmet anélkül, hogy mi döntő módon befolyásolnánk azt, még akkor is, ha Isten minden imádságot örömmel fogad és cselekszik is.

Mindezek hiányoznak az Ester-könyvből, de Isten a sorok között is cselekszik. Az életünkben is lehetnek olyan időszakok, amikor Isten rendkívül távoli hatással bír. Úgy tűnik, mintha valahol lenne, de nem ott, ahol a szükségemet érzem, nem ott, ahol a gondjaim vannak – legyen az az iskola, ahol talán valaki csúfol minket, családi problémák, vagy egy barátunkkal való vita. Ilyenkor Isten gyakran nagyon messzinek tűnik. És talán mi is feltesszük magunknak a kérdést: „Hol van hát Isten?” De Isten az életünkben is a sorok között cselekedhet.

Sajnos Izráel népe elfordult Istentől, és Isten többször is megmutatta nekik, milyen következményei lesznek ennek. Azt is mondta, hogy eljön az az idő, amikor idegen népek fogják őket uralni. De Isten a próféta Jeremiáson keresztül azt is mondja:

»Én, az Úr, minden történést én hozok létre; amit akarok, az valóra válik. A nevem: »Az Úr«. Fordulj hozzám, és én válaszolok neked! Nagy dolgokat mutatok meg neked, amelyekről semmit sem tudsz, és nem is tudhatsz.” A házakat lebontották, még a júdai királyok palotáit is, hogy megerősítsék a falakat a babiloniak támadó rámpái ellen, és jobban ellenállhassanak támadásaiknak. A többi házat viszont azoknak a holttesteivel töltötték meg, akiket lángoló haragomban megöltem. Mert elfordultam Jeruzsálemtől, mivel lakói annyi gonoszságot követtek el. De most így szólok én, az Úr, Izráel Istene: ›Megkötözöm és meggyógyítom Jeruzsálem sebeit. Helyreállítom, és igazi, tartós békét adok neki. Igen, Júda és Izráel számára mindent jóra fordítok, és újra olyanokká teszem őket, amilyenek egykor voltak. (Jeremiás 32,2–7)

Ebben az Ester-történetben Izráel népe megtapasztalta, hogy Isten betartja ígéretét. Bebizonyította, hogy Ő irányítja a történelmet. Isten az te életedet is irányítja, és tudhatjuk, ahogyan Pál is írja a római gyülekezetnek:

Egy dolgot azonban tudunk: minden azok javát szolgálja, akik Istent szeretik; hiszen ők az Ő tervének megfelelően lettek elhívva.

És néhány sorral később így ír:

Mit mondhatnánk még, miután mindezt szem előtt tartottuk? Isten velünk van; ki árthatna nekünk? Hiszen még a saját Fiát sem kímélte meg, hanem mindnyájunkért odaadta. Hát nem kapjuk-e meg vele együtt minden mást is? Ki merne még vádat emelni azok ellen, akiket Isten kiválasztott? Hiszen Isten maga nyilvánítja őket igaznak. Van-e még valaki, aki elítélhetné őket? Jézus Krisztus hiszen „értük” halt meg, sőt: feltámadt, és „ül” Isten jobbján, és közbenjár értünk. Mi választhat el minket még Krisztustól és az Ő szeretetétől? Szükség? Félelem? Üldözés? Éhség? Nélkülözés? Életveszély? A „hóhér” kardja? „Mindezekkel számolnunk kell”, hiszen az Írásban ez áll: „Miattad állandóan a halál fenyeget minket; úgy bánnak velünk, mint a vágóhídra szánt juhokkal.” És mégis: mindebben elsöprő győzelmet aratunk annak köszönhetően, aki „oly nagyon” szeretett minket. Igen, meg vagyok

győződve arról, hogy sem a halál, sem az élet, sem az angyalok, sem a „láthatatlan” erők, sem a jelen, sem a jövő, sem az „istenellenes” erők, sem a magas, sem a mély, sem pedig bármi más az egész teremtésben nem választhat el minket Isten szeretetétől, amelyet Jézus Krisztusban, a mi Urunkban kaptunk. (Róma 8,28.31–39)

Hogyan is van ott írva? Úgy bánnak velünk, mint a vágásra szánt juhokkal. Ez Ester és Mordechai idején is így volt. De aztán így folytatódik: mindebben elsöprő győzelmet aratunk annak köszönhetően, aki annyira szeretett minket. Ezt is megtapasztalta akkoriban Izráel népe. Isten mellettük állt. Ő ajándékozta nekik a győzelmet. Jézussal a győztes oldalon állunk. Ő hűségesen mellettünk áll, és – ahogy már említettük – életünk sorai között is cselekszik, még ott is, ahol talán nem is ismerjük fel Őt.

Anyag

- Nagy kockák a Pur (sorsolás) magyarázatához
- Plakát a 12 zsidó hónapról

Képforrás

- Címkép: részlet a Biblia Hebraica Stuttgartensia-ból (René Graf)

Weitere Informationen

Címkék
Pünkösdi tábor

Kor
13–16 évesek

A résztvevők száma
Nincsenek elérhető adatok.

Biblia
Történelem
Személy
Téma:

Időtartam
Nincsenek elérhető adatok.

Anyag
Rengeteg munka

Fájl letöltés
Nincs fájl letöltés

KI Generierter Inhalt
Tartalom
Címkék
Kor
A résztvevők száma
Biblia
Időtartam
Anyag

© YoungstarsWiki | https://youngstarswiki.org/hu/wiki/art/isten-sorok-kozott-cselekszik-gondolatok-az-ester-konyvrol